

REFERAT |KRS| Formannskapet (2015-2019) d. 13-01-2016

Møtedato Onsdag d. 13. januar 2016 kl. 13:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av møteprotokoll fra formannskapetets møte 02.12.15.....	3
Høring - endring i barnehageloven, barn med særlige behov.....	5
Høringsuttalelse - Forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten.....	12
Høringsuttalelse - Regional plan fro samferdsel i Vest-Agder 2015-2020.....	16
Forslag til felles likestillings- og diskrimineringslov - høringsuttalelse.....	19
Voie senterområdet - utbyggingsavtale.....	28
Nicolai Tangen-samlingen - videre arbeid.....	32

Sak 1/16: Godkjenning av møteprotokoll fra formannskapets møte 02.12.15

Vedlegg

Protokoll Formannskapet 02.12.15.docx

Vedlegg 1 H KRF FRP V PP SP fellesbudsjettforslag 2016-19.pdf

Vedlegg 2 AP budsjettforslag 2016-19.pdf

Vedlegg 3 SV budsjettforslag 2016-19.pdf

Dato 5. januar 2016
Saksnr.: 201500008-116
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
13.01.2016

Godkjenning av møteprotokoll fra formannskapets møte 02.12.15

Forslag til vedtak

[Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 02.12.15.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll formannskapets møte 02.12.14

Sak 2/16: Høring - endring i barnehageloven, barn med særlige behov

Vedlegg

Vedtak OPPVEK, 15122015, Sak 62/15, Høring - endring i barnehageloven, barn med særlige behov

Vedtak OPPVEK, 15122015, Sak 62/15, Høring - endring i barnehageloven, barn med særlige behov

Dato 7. desember 2015
Saksnr.: 201513835-1
Saksbehandler Gro Holte

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
15.12.2015
13.01.2016

Høring - endring i barnehageloven, barn med særlige behov

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet legger med dette fram endringer i lov 17.juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) og lov 17.juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringsloven) på høring.

Høringsfristen er satt til 13 januar 2016.

Høringsnotatet inneholder forslag om overføring av samtlige bestemmelser i opplæringsloven om barn yngre enn opplæringspliktig alder til barnehageloven.

I høringsnotatet foreslår departementet følgende lovendringer:

- Forslag om overføring av bestemmelser knyttet til barn yngre enn opplæringspliktig alder fra opplæringsloven til barnehageloven med enkelte endringer og tilpasninger.
- Forslag om fjerning av fritaket i foreldrebetalingen på grunn av vedtak om spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring.
- Forslag om krav til at PP-tjenesten skal bistå barnehagene i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling.
- Forslag om at vedtak om spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråk skal gjelde i ny kommune ved flytting fram til denne kommunen fatter et nytt vedtak.
- Forslag om at kommunenes tilretteleggingsplikt for barn med nedsatt funksjonsevne skal fremgå direkte av ordlyden i barnehageloven.

Lovforslaget skal sikre at bestemmelser som omhandler barn i barnehagealder som fremgår av barnehageloven, i stedet for opplæringsloven.

Vurderinger av barns rett knyttes nærmere til enkeltbarnets behov og forutsetninger fordi det vurderes opp mot et lovverk tilpasset barn i barnehagealder.

Departementet foreslår i tillegg enkelte presiseringer og endringer.

Regelverket om PP-tjenesten som sakkyndig instans foreslås overført. I tillegg foreslås det at PP-tjenesten får et utvidet mandat og skal arbeide forebyggende.

Samlet vil alle de foreslåtte regelverksendringene kunne legge bedre til rette for tidlig innsats for enkeltbarn og barnehagers og kommuners forebyggende arbeid.

Forslag til vedtak

Kristiansand kommune gir sin tilslutning til Kunnskapsdepartementets forslag til endringer i barnehageloven slik det fremgår i kommunens høringsuttalelse.

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Vedlegg:

Høringsbrev av 13.10.15

Høringsnotat er tilgjengelig på www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-om2/id2457760/

Bakgrunn for saken:

Kunnskapsdepartementet legger med dette fram endringer i lov 17.juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) og lov 17.juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringsloven) på høring.

Høringsfristen er satt til 13. januar 2016.

I høringsnotatet foreslår departementet følgende lovendringer:

- Forslag om overføring av bestemmelser knyttet til barn yngre enn opplæringspliktig alder fra opplæringsloven til barnehageloven med enkelte endringer og tilpasninger.
- Forslag om fjerning av fritaket i foreldrebetalingen på grunn av vedtak om spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring.
- Forslag om krav til at PP-tjenesten skal bistå barnehagene i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling.
- Forslag om at vedtak om spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråk skal gjelde i ny kommune ved flytting fram til denne kommunen fatter et nytt vedtak.
- Forslag om at kommunenes tilretteleggingsplikt for barn med nedsatt funksjonsevne skal fremgå direkte av ordlyden i barnehageloven.

Barn med særlige behov for spesialpedagogisk hjelp har rett til spesialpedagogisk hjelp både for at barnet skal ha utbytte av barnehagetilbudet på linje med andre barn og for at barnet tidlig skal få hjelp og støtte.

At barn får nødvendig hjelp allerede i barnehagealder, kan bidra til bedre utbytte av barnehagen og mindre behov for spesialundervisning senere i utdanningsløpet. Retten til spesialpedagogisk hjelp for barn med særlige behov er et viktig tiltak for å sikre tidlig innsats for barn yngre enn opplæringspliktig alder.

- Forslag om overføring av bestemmelser knyttet til barn yngre enn opplæringspliktig alder fra opplæringsloven til barnehageloven med enkelte endringer og tilpasninger.

Retten til spesialpedagogisk hjelp gjelder for barn som er yngre enn opplæringspliktig alder.

Retten til spesialpedagogisk hjelp er regulert i opplæringsloven § 5-7.

«Barn under opplæringspliktig alder som har særlige behov for spesialpedagogisk hjelp, har rett til slik hjelp. Hjelpa skal omfatte tilbud om forelderådgeving. Hjelpa kan knytast til barnehagar, skolar og sosiale og medisinske institusjonar og liknande, eller organiserast som eige tiltak. Hjelpa kan også givast av den pedagogisk-psykologiske tenesta eller av en annan sakkunning instans.

For spesialpedagogisk hjelp gjeld § 5-4 andre og tredje leddet i lova. §5-5 andre leddet i lova gjeld så langt det passar.»

Dette er en individuell rettighet som gjelder uavhengig av om barnet går i barnehage. Det er ikke fastsatt noen nedre aldersgrense den øvre aldersgrensen er at barnet har nådd opplæringspliktig alder. Hvis barnet har fått innvilget utsatt skolestart, vil imidlertid retten til spesialpedagogisk hjelp gjelde frem til barnet faktisk starter på skolen

Retten til tegnspråk

Barn under opplæringspliktig alder som har rett til tegnspråk opplæring, har rett til slik opplæring. Rettigheten er gitt i opplæringsloven § 2-6 tredje ledd. Retten til tegnspråkopplæring gjelder uavhengig av om barnet går i barnehage og det er ikke satt noen nedre aldersgrense. Barn med behov for tegnspråkopplæring vil også kunne ha rett til spesialpedagogisk hjelp etter opplæringsloven § 5-7.

Rett til skyss

Barn som har rett til spesialpedagogisk hjelp og tegnspråkopplæring har rett til skyss når det av særlige hensyn er nødvendig for å kunne ta imot hjelpen barnet har rett til.

Departementet vil flytte samtlige bestemmelser som gjelder barn i barnehagealder til barnehageloven.

Forslaget innebærer at retten til spesialpedagogisk hjelp knyttes til barnehagens formål, og at den dermed knyttes nærmere til enkeltbarnets behov og forutsetninger.

Departementet foreslår i tillegg enkelte presiseringer og endringer, herunder at barnets omgivelser skal inngå i den sakkyndige vurderingen av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp. På landsbasis er det ca 400 barn (Barnehagespeilet 2015) med vedtak som ikke går i barnehage. En del av disse barna for spesialpedagogisk oppfølging i hjemmet/hjemmestimulering.

Endringen i lovteksten innebærer at den sakkyndige instansen også skal vurdere hvordan barnets behov ivaretas i barnets daglige «oppholdsmiljø», primært barnets hjem og barnehage.

Departementet mener at forslagene kan samlet bidra til et mer likeverdig barnehagetilbud og at det legges bedre til rette for at kommunene kan satse helhetlig og systematisk på forebyggende arbeid.

Departementet vurderer at reglene om henholdsvis utsatt og fremskutt (tidlig) skolestart fortsatt bør fremgå av opplæringsloven

Kristiansand kommune støtter forslaget om å overføre §5-7 fra opplæringsloven til barnehageloven når det gjelder barns rettigheter vedr. spesialpedagogisk hjelp, tegnspråkopplæring og skyss. Dette vil kunne øke mulighetene for en mer helhetlig tenkning rundt enkelt barn som omfattes av spesialpedagogisk hjelp.

Kristiansand kommune vil imidlertid foreslå flg. endring i formuleringen i §19 d Sakkyndig vurdering – pkt d.
Begrepet oppholdsmiljø bør erstattes med læringsmiljø.

Sakkyndig instans skal vurdere barnets omgivelser/oppholdsmiljø i hht behov for spesialpedagogisk hjelp både i barnehagen og i hjemmet.
Barnets omgivelser/oppholdsmiljø kan få et annet innhold i barnets hjemmemiljø enn i barnehagen. Det må ikke forstås slik at vurderingen av spesialpedagogisk hjelp skal omfatte foreldre/foresattes omsorgsevne, kapasitet og kompetanse. Dette kan føre til en forskjellsbehandling.

- Forslag om fjerning av fritaket i foreldrebetalingen på grunn av vedtak om spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring.

«Barn som mottar spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring i barnehage har rett til fritak i foreldrebetalingen for barnehageplass. Det skal gis fradrag i foreldrebetalingen for den tiden barnet mottar spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring.»

Spesialpedagogisk hjelp og tegnspråkopplæring skal være gratis. Foreldre kan ikke pålegges å betale kostnader knyttet til den hjelpen barnet mottar. For å sikre likebehandling er gratisprinsippet sentralt. Det innebærer at barn med rett til spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring, skal kunne få hjelp uavhengig av familiens økonomi.

Departementet foreslår at fritaket i foreldrebetalingen ved vedtak om spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring fjernes.

Departementets syn er at eksisterende moderasjonsordninger gitt i forskrift om foreldrebetaling i barnehager, sikrer at barnefamilier med barn som har rett til henholdsvis spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring og som har lav inntekt, vil motta moderasjon som sikrer at barnet kan benytte barnehageplass. Departementets forslag innebærer at gratisprinsippet videreføres, men at det ikke knyttes til fritak i foreldrebetalingen. Det vil ikke bli gitt fradrag i de timene barnet får spesialpedagogisk hjelp, foreldrebetalingen vil bli høyere enn pr. d.d.

Kristiansand kommune støtter forslaget at den gjeldende retten om fradrag i foreldrebetalingen for den tiden barnet mottar spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring opphører. Gratisprinsippet ivaretas så lenge foreldrene ikke pålegges kostnader knyttet til spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring. Maksimal pris og moderasjonsordninger gitt i forskrift om foreldrebetaling i barnehager likebehandler alle barnefamilier som benytter barnehageplass.

- Forslag om krav til at PP-tjenesten skal bistå barnehagene i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling.

Departementet foreslår at PP-tjenestens (pedagogisk – psykologisk tjeneste) mandat og oppgaver, for å fremme det pedagogiske arbeidet i barnehagene, fastsettes i barnehageloven.

PP-tjenestens oppgave som sakkyndig instans vil dermed fremkomme av barnehageloven. PP-tjenestens mandat utvides til å omfatte kompetanse- og organisasjonsutvikling i barnehagene, omtales som systemrettet arbeid. Det innebærer at PP-tjenesten også skal tilby barnehagene støtte på systemnivå, ikke bare på individnivå.

PP-tjenesten vil kunne bidra til generelt kompetanse- og organisasjons utviklende arbeid. f.eks bistand til språkarbeid eller bedring av det psykososiale miljøet, gjennom møter, kurs, seminarer ol.

Det er opp til kommunen å vurdere den nærmere innretningen på det helhetlige arbeidet med å styrke kvaliteten i barnehagesektoren, herunder å sikre at barn med særlige behov får et tilrettelagt barnehagetilbud.

Selv om ordlyden angir at det er PP-tjenesten som skal bistå barnehagene, legger departementet til grunn at PP-tjenestens systemrettede arbeid er en del av kommunenes plikter som barnehagemyndighet.

PP-tjenestens arbeid skal ikke kun begrenses til barn med særlige behov, men være et forebyggende arbeid overfor alle barnehager og alle barn.

Departementets intensjon er at PP tjenestens systemrettede arbeid skal styrke oppmerksomheten av godt pedagogisk arbeid med barnegrupper og barnehager som helhet, og dermed også bidra til at barn med særlige behov får ta del i det pedagogiske tilbud med gunstig virkning for ulike utfordringer

Departementet mener også at en aktiv og veiledende PP-tjeneste bidrar til kunnskap hos barnehageansatte, som fører til kunnskap om variasjonene innenfor barns normalutvikling. Dette kan bidra til færre unødvendige henvisninger til utredning med tanke på spesialpedagogisk hjelp.

Kristiansand kommune støtter forslaget om at PP-tjenesten skal fremstå som et lavterskel tilbud, arbeide forebyggende og bistå barnehagene med systemrettet arbeid. Det støttes at det er opptil kommunen å vurdere hvordan man vil tilrettelegge dette arbeidet.

Departementet foreslår at innsparingen ved å fjerne ordningen med fradrag i foreldrebetaling for spesialpedagogisk hjelp skal gå til å finansiere utvidelsen av PP-tjenestens mandat. Dette tiltaket vil medføre økonomiske konsekvenser utover det Kristiansand kommune vil kunne overføre. Hvis forslaget vedtas og skal dette få effekt i h.h.t intensjonene, må det være en forutsetning at kommunene tilføres tilstrekkelig økonomiske ressurser.

- Forslag om at vedtak om spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring skal gjelde i ny kommune ved flytting, frem til denne kommunen fatter et nytt vedtak.

Det innebærer at den nye bostedskommunen vil være pliktig til å gi barnet den hjelpen som følger av vedtaket som er fattet av barnets tidligere bostedskommune.

Etter gjeldende rett innebærer flytting til ny kommune av vedtak i fraflyttingskommunen faller bort og barnets behov for spesialpedagogisk hjelp må vurderes på nytt i tilflyttingskommunen.

Denne prosessen kan ta tid og for barnet kan det bety en lengre periode uten tilbud om spesialpedagogisk hjelp.

Forslag om at kommunens tilretteleggingsplikt for barn med nedsatt funksjonsevne skal fremgå direkte av ordlyden i barnehageloven.

Forslaget innebærer at kommunen må sikre at barn med nedsatt funksjonsevne tilbys en barnehageplass som de vil kunne benytte seg av og hvor de vil få likeverdig utviklings- og aktivitetsmuligheter som andre barn.

Kristiansand kommune støtter forslaget om å lovfeste at vedtak om spesialpedagogisk hjelp eller tegnspråkopplæring skal gjelde i ny kommune ved flytting frem til denne kommunen fatter et nytt vedtak. Dette sikrer en kontinuitet i hjelpen til barnet og barnets rettigheter blir ikke svekket selv om de flytter til en ny kommune.

- Forslag om at kommunenes tilretteleggingsplikt for barn med nedsatt funksjonsevne skal fremgå direkte av ordlyden i barnehageloven.

Kommunenes tilretteleggingsplikt for barn med nedsatt funksjonsevne fremgår ikke direkte av ordlyden i barnehageloven, men følger forutsetningsvis av barnehageloven.

I barnehageloven fremgår det at kommunen har plikt til å oppfylle rett til plass, og at barn med nedsatt funksjonsevne har rett til prioritet i opptaket.

Barn med nedsatt funksjonsevne har rett på en barnehageplass de kan nyttiggjøre seg av på lik linje med andre barn. I diskriminerings- og tilgjengelighetsloven fremgår det at kommunene har plikt til å gi barn med nedsatt funksjonsevne egnet individuell tilrettelegging av det kommunale barnehagetilbudet for å sikre likeverdige utviklings- og aktivitetsmuligheter.

Departementet erfarer at gjeldende regelverk har ført til uklarhet i barnehagesektoren om omfanget av kommunens tilretteleggingsplikt og at kommunens tilretteleggingsplikt fremgår direkte av ordlyden i barnehageloven. Dette vil bidra til at barn med nedsatt funksjonsevne gis et individuelt tilrettelagt tilbud uavhengig av om barnet går i kommunal eller privat barnehage.

Kristiansand kommune støtter forslaget om kommunens tilretteleggingsplikt for barn med nedsatt funksjonsevne fastsettes i barnehageloven. Dette omhandler både barns rett til medvirkning og til inkludering, fokus på tidlig innsats og forebygging i barnehagealder.

Sak 3/16: Høringsuttalelse - Forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten.

Vedlegg

Vedtak HELSOS, 15122015, Sak 52/15, Høringsuttalelse - Forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten.

Vedtak HELSOS, 15122015, Sak 52/15, Høringsuttalelse - Forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten.

Dato 11. november 2015
Saksnr.: 201512279-2
Saksbehandler Jan Helge Lislevand

Saksgang
Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato
15.12.2015
13.01.2016

Høringsuttalelse - Forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten.

Sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet ber i høringsbrev av 30.10.2015 om hørings svar knyttet til ovenfor nevnte. Høringsfristen er satt til 01.02.2016.

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår at dagens internkontrollforskrift videreføres og erstattes av ny forskrift, der det skal komme tydeligere fram at internkontroll er en integrert og naturlig del av virksomhetenes styringssystem. I forhold til gjeldene internkontrollforskrift er forslaget til forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten en utdyping av lovbestemte krav til systematisk arbeid med kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet.

Kristiansand kommune støtter forslaget til ny forskrift slik den er beskrevet i høringsnotatet. Forslaget synes å skape en bedre bevisstgjøring av det systematiske arbeidet med kvalitetsforbedring, pasient- og brukersikkerhet. Kristiansand kommune mener utdypingen av begrepsbruken for planlegging, gjennomføring, evaluering og korrigerende i forskriften gir bedre forutsetninger for å lykkes med forbedringsarbeidet. Helse- og omsorgsdepartementet understreker at en plikt til systematisk arbeid for kvalitetsforbedring ikke vil stille vesentlige nye krav til virksomhetene, men fremhever at styringssystemet også skal ivareta dette arbeidet.

Forslag til vedtak:

Formannskapet støtter Helse- og sosialdirektørens utkast til hørings svar knyttet til forslag til forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenestene.

Tor Sommerseth
Rådmann

Wenche P. Dehli
Helse- og sosialdirektør

Tilgjengelig dokumentasjon:

[Høringsbrev – Forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten](#)
[Høringsnotat – Forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten](#)

Bakgrunn for saken

Det vises til høringsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) av 10/2015 vedrørende forslag om forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten. Høringsfrist er 01.02. 2016.

Internkontrollforskriften skal i hovedsak bidra til å sikre faglig forsvarlige helse- og omsorgstjenester, kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet. Tilsynserfaring har vist at internkontrollarbeidet ikke er en integrert del av flere virksomheters ordinære styringssystemer, og i en del tilfeller er ansvarsfordelingen mellom de ulike nivåene uklar.

Funn som går igjen er blant annet:

- ✓ Mangler og uklarhet knyttet til ansvars plassering, ledelsesforankring og organisering.
- ✓ For lite systematisk arbeid med å sikre at medarbeidere har nødvendige fagkunnskaper og kunnskap om virksomhetens arbeidsmåter og rutiner.
- ✓ Lite systematisk og dårlig ledelsesforankret arbeid med kontinuerlig forbedring gjennom innhenting og vurdering av informasjon om risiko, sårbarhet, uønskede hendelser og andre mangler.
- ✓ Manglende iverksetting av korrigerende tiltak og manglende oppfølging av tiltakenes effekt

Årsaken til den manglende etterlevelsen er sammensatt og varierer. Det er vanskelig å påvise hvorvidt dette har sammenheng med utformingen av dagens internkontrollforskrift eller om problemet skyldes andre forhold. Den manglende etterlevelsen kan for eksempel være knyttet til holdninger, lederskap og kultur. Arbeid med internkontroll har liten verdi dersom det ikke inngår som en naturlig del av den daglige drift i virksomheten.

Formål

Forskriften skal bidra til faglig forsvarlige helse- og omsorgstjenester, kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet, og at helse- og omsorgslovgivningen etterleves.

Helse- og omsorgsdepartementets forslag

Forskriften erstatter og viderefører dagens forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten, men den er tydeligere på at internkontroll er en integrert og naturlig del av styringssystemet. Det foreslås at strukturen knyttes til de fire grunnleggende elementene i et styringssystem:

- planlegging
- gjennomføring
- evaluering
- korrigerende

Forskriften tar sikte på å beskrive og utdype hva disse fire ulike elementene innebærer av oppgaver for virksomheter i helse- og omsorgstjenesten. Kravet om at virksomhetens aktiviteter skal planlegges, gjennomføres, evalueres og korrigeres gjelder for ansvarlige for virksomheter på ulike nivå. Det nærmere innholdet i hvilke krav som omfattes av styringssystemet og hvor ansvaret for å oppfylle plikten ligger, utdypes nærmere i forskriften.

HOD foreslår at virksomheten skal kontrollere om gjennomføringen av oppgavene, tiltakene og planene er egnet til å oppfylle krav i helse- og omsorgslovgivningen, inkludert krav til faglig forsvarlighet og systematisk arbeid for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet, som en oppgave under plikten til å evaluere virksomheten.

Utover den løpende plikten til å evaluere styringssystemet foreslår departementet at virksomheten systematisk må gjennomgå og vurdere hele styringssystemet minst én gang årlig for å sikre at det fungerer som forutsatt og bidrar til kontinuerlig forbedring i virksomheten, herunder at mål for kvalitet og pasient- og brukersikkerhet nås. Ved en slik revisjon må virksomheten på en systematisk måte vurdere de foreliggende kildene til informasjon om egen virksomhet. Dette kan for eksempel være tilgjengelig offentlig statistikk og interne kilder for informasjon. Det må vurderes om det samlede bildet som fremkommer av disse kildene gir grunn til reaksjon og endringer i styringssystemet. En slik gjennomgang bør også formelt behandles av øverste ansvarlige for virksomheten.

Plikten til å korrigere innebærer at uforsvarlige forhold og forhold som er i strid med helse- og omsorgslovgivningen må rettes opp. Dagens forskrift forutsetter at virksomheten har en plikt til å korrigere når virksomheten er i strid med lovkrav. Departementet vurderer at det er behov for å tydeliggjøre dette kravet i ny forskrift. Det foreslås at plikten til å korrigere innebærer oppgaver som å:

- rette opp uforsvarlige og lovstridige forhold
- sørge for korrigerende tiltak
- forbedre nødvendige prosedyrer, instruksjer, rutiner eller andre tiltak

I forbindelse med korrigerende tiltak er det ikke tilstrekkelig å iverksette tiltak uten å sikre at tiltakene faktisk virker. Det kreves aktivitet av virksomheten for å undersøke at de korrigerende tiltakene virker. Departementet foreslår at dette fremgår av forskriften som en oppgave under plikten til å korrigere virksomheten.

Nytteverdi for Kristiansand kommune

Utdypingen av begrepsbruken for planlegging, gjennomføring, evaluering og korrigerende tiltak i forskriften gir bedre forutsetninger for helse- og sosialsektoren til å lykkes med arbeidet med systematisk kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet i helse- og omsorgstjenesten. Forslaget synes å skape en bedre bevisstgjøring av det systematiske arbeidet med kvalitetsforbedring, pasient- og brukersikkerhet.

Sak 4/16: Høringsuttalelse - Regional plan for samferdsel i Vest-Agder 2015-2020

Vedlegg

Høringsutkast - Regional plan for samferdsel i Vest-Agder 2015-2020.PDF

Dato 16. desember 2015
Saksnr.: 201511160-4
Saksbehandler Jan Erik Lindjord

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
13.01.2016

Høringsuttalelse - Regional plan for samferdsel Vest-Agder 2015-2020

Sammendrag

Vest-Agder fylkeskommune har sendt utkast til Regional plan for samferdsel Vest-Agder 2015-2020. Planen er en oppfølging av Regionplan Agder 2020.

Planen gir en omtale av status og målsettinger for de ulike delene av samferdselssektoren i Vest-Agder. Avveining av de ulike målsetningene mot ressurstilgang tas ikke opp til drøfting. I planen vises det til arbeidet med Bymiljøavtalen for Kristiansandsregionen. For Kristiansand kommune og nabokommunene vil arbeidet med og endelig fastsetting av tiltak og virkemidler i Bymiljøavtalen for Kristiansandsregionen bli den rette arenaen for prioritering av tilgjengelige ressurser. Administrasjonen har i sitt forslag til uttalelse derfor ikke gått inn i detaljer knyttet konkrete tiltak som vil bli en del av Bymiljøavtalen.

Rådmannen mener strukturen i planen er god, men mener jernbanen burde vært omtalt på samme måte som de øvrige hovedtemaene i planen – under et eget kapittel. Videre bør behovet for realisering av nylig vedtatt reguleringsplan for Jernbanestasjonen omtales, her under økonomiske og driftsmessige fordeler med samtidighet i forhold til E18/E39 Gartnerløkka.

Forslag til vedtak

Formannskapet gir sin tilslutning til:

Kristiansand kommune har følgende merknader til høringsutkastet.

- I høringsutkastet er jernbanespørsmål flettet inn i andre kapitler og dermed litt vanskelig tilgjengelig. Det burde vært et eget kapittel om jernbanen slik det er for andre tema, bl.a. havn og lufthavn, jf. også at jernbane er egen overskrift handlingsprogrammet.
- Et jernbanekapittel bør drøfte både problemstillinger knyttet til dagens infrastruktur og jernbanens rolle i transportsystemet i dag og fremover både for person- og godstransport.
- Helt konkret savner vi et handlingspunkt om å arbeide for realisering av nylig vedtatt reguleringsplan for jernbanestasjonen i Kristiansand. En samtidig gjennomføring av reguleringsplan for jernbanestasjonen og reguleringsplan for E18/E39 Gartnerløkka Kolsdalen vil dels gi svært store kostnadsbesparelser for de to prosjektene hver for seg og samlet. I tillegg vil muligheten for rask etablering av nye omlastingsspor for effektiv kobling av jernbane og ferje øke.

- I handlingsprogrammet bør også viktige samarbeidspartnere nevnes, f.eks. vil et godt samarbeid med Kristiansand og omegnskommunene være avgjørende for å få på plass en god bymiljøavtale med Staten.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:
Høringsutkast: Regional plan for samferdsel Vest-Agder 2015-2020
Administrasjonens forslag til uttalelse

Bakgrunn for saken

**Sak 5/16: Forslag til felles likestillings- og diskrimineringslov -
høringsuttalelse**

Dato 21. desember 2015
Saksnr.: 201511742-3
Saksbehandler Toril Hogstad

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet

Møtedato
12.01.2016
13.01.2016

Forslag til felles likestillings- og diskrimineringslov – høringsuttalelse.

Sammendrag

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har sendt på høring forslag til en felles likestillings- og diskrimineringslov. Grunnen til at forslaget fremmes, er at regjeringen vil styrke likestillingen og skape et bedre diskrimineringsvern for alle. Den felles loven skal erstatte de fire gjeldende diskrimineringslovene: Lov om likestilling mellom kjønnene (likestillingsloven), Lov om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion og livssyn (diskrimineringsloven om etnisitet), Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) og Lov om forbud mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk (diskrimineringsloven om seksuell orientering).

I arbeidet med høringsuttalelsen er kommunens ressursgruppe for likestilling og mangfold, fagpersoner i Vest-Agder fylkeskommune og hos fylkesmannen i Vest-Agder, Agderforskning, Senter for likestilling ved Universitetet i Agder og Likestillings- og diskrimineringsombudet konsultert.

Rådmannen er i hovedsak enig i at de fire nåværende diskrimineringslovene sammenfattes i en lov. Dette er i tråd med kommunens tilnærming. Kristiansand kommune har nylig vedtatt en felles strategi for likestilling, inkludering og mangfold. Det er viktig at lovverket på likestillings- og diskrimineringsfeltet danner en god basis for likestillingsarbeidet som gjøres blant annet i kommunene. Hensikten med den nye loven er å styrke likestillingen og bedre diskrimineringsvernet for alle. Rådmannen er enig i at noen av forslagene i høringsnotatet vil gjøre diskrimineringsvernet bedre enn i nåværende lovgivning, mens andre imidlertid vil kunne svekke vernet de gjeldende lovene gir. Tema som tas spesielt opp i høringssvaret er forslag til formål for den nye loven, til virkeområde, til hvilke diskrimineringsgrunnlag loven skal omfatte, adgang til positiv særbehandling, universell utforming og individuell tilrettelegging, aktivitetsplikten og bortfall av redegjøringsplikten, likestilling i læremidler og undervisning, kjønnsbalanse i offentlige utvalg og særlige regler i arbeidsforhold.

Høringsfristen er 22. januar. Siden saken skal behandles politisk før den sendes departementet, er vedlagte saksframstilling noe mer omfattende enn selve høringssvaret vil bli. Høringssvaret vil hovedsakelig omfatte de vedtatte forslag til uttalelse som står i kursiv i saksframlegget.

Forslag til vedtak

Formannskapet gir sin tilslutning til høringsuttalelse til felles likestillings- og diskrimineringslov slik det fremgår av saksfremstillingen.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:

Høringsbrev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forslag-til-felles-likestillings--og-diskrimineringslov/id2458435/>

Høringsnotat fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

<https://www.regjeringen.no/contentassets/5342e1dd1467426a98d4b02b7a4a79ca/horingsnotat.pdf>

Kristiansand kommunes strategi for likestilling, inkludering og mangfold 2015-2022: «Det er mennesker det handler om!» <https://www.kristiansand.kommune.no/globalassets/politikk-og-administrasjon/samfunnsutvikling/likestilling-inkludering-mangfold/det-er-mennesker-det-handler-om.pdf>

Likestillingsloven: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2013-06-21-59>

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2013-06-21-61>

Diskrimineringsloven om etnisitet: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2013-06-21-60>

Diskrimineringsloven om seksuell orientering: [https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2013-06-21-58?q=diskrimineringsloven om seksuell orientering](https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2013-06-21-58?q=diskrimineringsloven%20om%20seksuell%20orientering)

FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne:

<http://www.fn.no/FN-informasjon/Avtaler/Menneskerettigheter/FNs-konvensjon-om-rettighetene-til-personer-med-nedsatt-funksjonsevne>

Bakgrunn for saken

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har sendt på høring forslag til en felles likestillings- og diskrimineringslov. Grunnen til at forslaget fremmes er at regjeringen vil styrke likestillingen og skape et bedre diskrimineringsvern for alle. Den felles loven skal erstatte de fire gjeldende diskrimineringslovene: Lov om likestilling mellom kjønnene (likestillingsloven), Lov om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion og livssyn (diskrimineringsloven om etnisitet), Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) og Lov om forbud mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk (diskrimineringsloven om seksuell orientering).

En felles lov

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet foreslår at den nye lovens tittel skal være «Lov om likestilling og forbud mot diskriminering», med korttittelen «Likestillings- og diskrimineringsloven». Begrepet «likestilling» omfatter i lovforslaget ikke bare likestilling mellom kjønnene, som har vært en vanlig forståelse inntil nylig, men flere diskrimineringsgrunnlag. Diskrimineringsgrunnlag defineres som forhold ved en person som i utgangspunktet ikke kan begrunne forskjellsbehandling, for eksempel kjønn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering eller utenlandsk opprinnelse. Departementets utgangspunkt er at en felles lov skal gi et likt vern for alle diskrimineringsgrunnlagene den omfatter.

Kristiansand ser positivt på forslaget om å lage en felles lov. Kommunens strategi for likestilling, inkludering og mangfold, «Det er mennesker det handler om!», omfatter, som lovforslaget, flere diskrimineringsgrunnlag. Kristiansand kommune er opptatt av at den nye loven skal styrke likestillingen og bedre diskrimineringsvernet for alle, slik regjeringens målsetting er. Etter kommunens mening vil noen av forslagene i den nye loven styrke likestillingen og diskrimineringsvernet i forhold til dagens lovverk, mens andre forslag vil virke svekkende.

Lovens formål

Lovens formål foreslås å være å fremme likestilling og hindre diskriminering. Departementet definerer likestilling som likeverd, like muligheter og like rettigheter. Dette harmonerer med menneskerettighetenes utgangspunkt om at alle mennesker er likeverdige, med de gjeldende likestillings- og diskrimineringslovene og med Kristiansand kommunes strategi «Det er mennesker det handler om!», der like muligheter for samfunnsdeltakelse for alle er et grunnleggende mål.

Videre forutsetter likestilling i det nye lovforslaget tilgjengelighet og tilrettelegging for alle diskrimineringsgrunnlagene den omfatter, ikke bare for mennesker med funksjonsnedsettelser slik dagens lovgivning er. Dette gir et bredere vern enn gjeldende lovgivning.

Gjeldende lov om likestilling mellom kjønnene har som ett formål at den særlig skal bedre kvinners stilling. Dette formålet er fjernet i det nye lovforslaget. I samfunnsdebatten rundt det nye lovforslaget har det vært kritisert at lovforslaget er kjønnsnøytralt og ikke vurderer kjønnsperspektivet og kvinners stilling spesielt. Dette kan blant annet være i strid med FNs kvinnediskrimineringskonvensjon som ble ratifisert av Norge i 1981, og med EUs likestillingspolicy. Det er grundig dokumentert at kvinner fortsatt for eksempel har lavere inntekt, løsere tilknytning til arbeidslivet og mindre innflytelse i samfunnet i form av topplederposisjoner, spesielt i privat sektor, enn menn. Kjønnsperspektivet angår alle, og kan ha innvirkning på livssjansene enten man er etnisk norsk, innvandrere eller har en funksjonsnedsettelse.

Kommunens vedtatte strategi «Det er mennesker det handler om!» omfatter, som det nye lovforslaget, likestilling i et bredt perspektiv. Men det slås fast i dokumentet at "Kjønnsperspektivet vil ha en spesiell betydning i strategien siden dette angår alle, uansett bakgrunn ellers".

I dagens diskriminerings- og tilgjengelighetslov er ett formål at loven skal «Bidra til nedbygging av samfunnsskapt funksjonshemmende barrierer og hindre at nye skapes.» Formålet setter fokus på samfunnets overordnede ansvar for likestilling for mennesker med funksjonsnedsettelse. Dette formålet er fjernet i det nye lovforslaget. En fjerning av dette formålet vil kunne svekke diskrimineringsvernet for personer med nedsatt funksjonsevne. Det vil dessuten være uheldig sett opp mot Norges oppfølging av forpliktelsene etter FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, som ble ratifisert av Norge i 2013.

Kristiansand kommune er i hovedsak enig i departementets forslag til formål for den nye loven, men mener et tilsvarende formål som finnes i dagens likestillingslov om å bedre kvinners stilling bør tas med. Formålet i dagens diskriminerings- og tilgjengelighetslov om å bidra til nedbygging av samfunnsskapt funksjonshemmende barrierer og hindre at nye skapes bør også tas med i formålet til den nye loven.

Virkeområde

Departementet ber høringsinstansene uttale seg om den nye loven bør forby **diskriminering i familieliv og andre rent personlige forhold**, samtidig som det tas forbehold om at dette vanskelig kan håndheves av domstolene. Lov om likestilling mellom kjønnene (likestillingsloven) gjelder i dag på alle samfunnsområder, mens de andre diskrimineringslovene gjør unntak for familieliv og rent personlige forhold. Familieliv er en arena der mennesker er utsatt for diskriminering. Lovens innhold gir en viktig signaleffekt. Det er viktig at den nye loven slår fast at diskriminering heller ikke her er akseptabelt. Gjør den ikke det, vil den svekke diskrimineringsvernet i forhold til dagens lovgivning.

Kristiansand kommune mener at den nye loven bør forby diskriminering i familieliv og personlige forhold.

Departementet foreslår at den nye lovens bestemmelser om bl.a. universell utforming og individuell tilrettelegging ikke skal gjelde på blant annet norske luftfartøyer uansett hvor de befinner seg.

Kristiansand kommune støtter ikke dette forslaget. Kommunen mener det bør legges til rette både på norske flyplasser og på luftfartøyer slik at mennesker med fysiske funksjonsnedsettelse kan reise på en verdig og mest mulig behagelig måte.

Diskrimineringsgrunnlag

Departementet anbefaler at loven ikke skal utformes bare som et generelt forbud mot usaklig forskjellsbehandling, men at den skal forby diskriminering knyttet til konkrete diskrimineringsgrunnlag som kjønn, etnisitet mv. De ber høringsinstansene uttale seg om det i tillegg til konkrete diskrimineringsgrunnlag skal tilføyes en **samlekategori**, «et generelt vern mot diskriminering på grunn av andre liknende, vesentlige forhold ved en person». En samlekategori i loven kan fungere som en sikkerhetsventil og fange opp diskriminering på grunn av forhold som ligger i ytterkanten av, eller er beslektet med, de opplistede grunnlagene. Dette kan for eksempel være et spesielt utseende. Likestillings- og diskrimineringsombudet rapporterer at de har behandlet noen slike klagesaker.

Kristiansand kommune støtter at loven lister opp konkrete diskrimineringsgrunnlag i tillegg til en samlekategori.

Når det gjelder hvilke diskrimineringsgrunnlag den nye loven skal liste opp, foreslår departementet for det første at grunnlagene som har et vern i dagens lover: kjønn, etnisitet/religion/livssyn, funksjonsevne og seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, videreføres i den nye loven.

Kristiansand kommune støtter at gjeldende diskrimineringsgrunnlag videreføres i den nye loven.

I tillegg foreslås følgende nye områder der den nye loven skal beskytte mot diskriminering:

Omsorgsoppgaver foreslås som nytt diskrimineringsgrunnlag for å sikre at både menn og kvinner med omsorgsoppgaver vernes mot diskriminering, noe som er utydelig i dagens lovgivning. Omsorgsoppgaver omfatter for eksempel omsorg for små barn, syke familiemedlemmer eller gamle foreldre. Menn tar i økende grad slikt ansvar, og er kanskje her mer utsatt for diskriminering enn kvinner. Det presiseres at det ikke er meningen at diskrimineringsvernet skal erstatte det offentliges ansvar for omsorg.

Kristiansand kommune er enig i at omsorgsoppgaver tydeliggjøres som et diskrimineringsgrunnlag i den nye loven.

Det foreslås også at **graviditet og permisjon ved fødsel og adopsjon** tas med i lovens opplisting av diskrimineringsgrunnlag. Graviditet og foreldrepermisjon angår de fleste mennesker i løpet av livet. Det er viktig at det fødes barn, og at det legges til rette for at foreldre fortsatt kan bidra i samfunnet og arbeidslivet.

Kristiansand kommune støtter forslaget om at graviditet og permisjon ved fødsel og adopsjon tas med som diskrimineringsgrunnlag i den nye loven.

Departementet spør høringsinstansene om det er ønskelig å utvide vernet mot diskriminering på grunn av **alder** til å gjelde på alle samfunnsområder. Diskriminering i arbeidslivet på grunn av alder er i dag ivaretatt av arbeidsmiljøloven. Alder er ikke tatt med som eget diskrimineringsgrunnlag i Kristiansand kommunes strategi for likestilling, inkludering og mangfold. Dette ut fra en vurdering som da ble gjort, om at man ikke trenger et eget vern på grunn av alder ut over det som dekkes av arbeidsmiljøloven. Når det gjelder kommunes tjenester, vil for eksempel eldre som blir syke eller funksjonshemmede ivaretas av målet i strategien om likeverdige offentlige tjenester.

Likevel ser Kristiansand kommune at det gir et viktig signal at en ny, felles lov sikrer vern mot diskriminering på grunn av alder på alle samfunnsområder.

Kristiansand kommune støtter at diskrimineringsvernet for alder utvides til alle samfunnsområder.

Departementet ønsker en tydeliggjøring i den nye loven (§6) av at **sammensatt diskriminering**, det vil si ulovlig forskjellsbehandling som kan knyttes til kombinasjoner av flere diskrimineringsgrunnlag, er forbudt. S sammensatt diskriminering er allerede forbudt jfr gjeldende lovgivning. Utgangspunktet for dette er at for eksempel kombinasjonen kvinne og etnisk minoritetsbakgrunn kan gi dårligere livssjanser enn kombinasjonen kvinne og etnisk norsk bakgrunn.

Kristiansand kommune støtter forslaget om en videreføring og tydeliggjøring av forbudet mot sammensatt diskriminering i den nye loven.

Positiv særbehandling

Departementet foreslår at adgangen til positiv særbehandling videreføres i den nye loven (§11). Adgangen til positiv særbehandling vil gjelde alle diskrimineringsgrunnlagene loven omfatter. Alle de gjeldende diskrimineringslovene har i dag en paragraf om positiv særbehandling. Lov om likestilling mellom kjønnene har en forskrift om **særbehandling av menn når det gjelder arbeid med barn og unge**. Denne forskriften foreslås fjernet i den nye loven. Departementet begrunner forslaget med at den nye likestillings- og diskrimineringsloven er kjønnsnøytral, og at det derfor vil være uheldig med en egen forskrift

som tilgodeser menn, siden mange andre diskrimineringsgrunnlag også kunne hatt behov for en egen forskrift om særbehandling.

Det kan virke dramatisk å fjerne denne forskriften. Det er svært skjev kjønnsfordeling i yrker som har med barn og unge å gjøre, spesielt gjelder dette barnehage og grunnskole. I Kristiansand kommune har de siste årene rundt 95% av medarbeiderne i barnehagene vært kvinner, og det er et uttrykt mål å øke andelen menn. Imidlertid finnes den samme problemstillingen i omsorgstjenestene, men her gjelder ikke denne forskriften om særbehandling av menn siden de fleste brukerne her er eldre mennesker, og forskriften kun gjelder for menn som skal arbeide med barn og unge.

Kommunen forutsetter at en ny lov vil ivareta adgangen til positiv særbehandling for alle diskrimineringsgrunnlagene.

Kristiansand kommune er enig i at det fortsatt skal være mulighet til å gi særbehandling for å fremme likestilling og hindre diskriminering, og støtter forslaget om at denne adgangen videreføres for alle diskrimineringsgrunnlagene. Kommunen støtter at forskrift om særbehandling av menn fjernes i den nye loven.

Universell utforming og individuell tilrettelegging

Departementet foreslår å videreføre reglene om universell utforming og individuell tilrettelegging i dagens lovgivning som særlige bestemmelser knyttet til diskrimineringsgrunnlaget funksjonsnedsettelse. I tillegg foreslås en egen bestemmelse for å tydeliggjøre at retten til individuell tilrettelegging også gjelder for **gravide** (§23). Graviditet og barnefødsler er noe som berører de fleste i løpet av livet, og er en viktig samfunnsoppgave.

Kristiansand kommune støtter at en egen bestemmelse tydeliggjør retten til individuell tilrettelegging for gravide.

Departementet foreslår at bestemmelsen om **universell utforming av IKT** (§14 i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) utvides i den nye loven til også å omfatte opplærings- og utdanningssektoren. For at alle, uansett funksjonsevne, skal ha mulighet for å ta utdanning, er det nødvendig at IKT er universelt utformet også i skole- og utdanningssektoren.

Kristiansand kommune er enig i forslaget om at bestemmelsen om universell utforming av IKT også skal omfatte opplæring og utdanning.

Aktivt likestillingsarbeid

Gjeldende diskrimineringslover inneholder en aktivitetsplikt og en redegjøringsplikt. Aktivitetsplikten skal virke preventivt og fremme likestilling og forebygge diskriminering, redegjøringsplikten skal sørge for dokumentasjon av innsats og resultater. Departementet foreslår å beholde aktivitetsplikten i den nye loven, mens redegjøringsplikten fjernes.

Aktivitetsplikten foreslås å gjelde for arbeidslivets organisasjoner, for offentlige myndigheter, for alle offentlige arbeidsgivere uavhengig av størrelse og private som sysselsetter mer enn 50 ansatte. Dette tilsvarer bestemmelsene i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, diskrimineringsloven om etnisitet og diskrimineringsloven om seksuell orientering, men er en svekkelse i forhold til lov om likestilling mellom kjønnene. I sistnevnte lov har offentlige myndigheter, arbeidslivets organisasjoner og alle arbeidsgivere en aktivitetsplikt.

Aktivitetsplikten for arbeidsgivere dreier seg blant annet om rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering.

Svært mange private norske arbeidsgivere har mindre enn 50 ansatte. Dersom disse helt skulle unntas påbudet om å jobbe aktivt for likestilling, vil dette svekke vernet vi har i dag mot diskriminering på grunn av kjønn, og ikke gjøre diskrimineringsvernet bedre for de andre

diskrimineringsgrunnlagene. Et alternativ kan være at private arbeidsgivere med mindre enn 50 ansatte får en mindre omfattende aktivitetsplikt enn andre arbeidsgivere.

I tillegg foreslås i den nye loven at aktivitetsplikten også skal omfatte muligheten til å **forene arbeidsliv med familieliv**. (§26) Kristiansand kommune anser en slik tilrettelegging å være et gode både for familier og for samfunnet.

Kristiansand kommune støtter en videreføring av aktivitetsplikten. Kommunen mener at også private arbeidsgivere med mindre enn 50 ansatte bør ha en grad av aktivitetsplikt. Kristiansand kommune støtter at aktivitetsplikten for arbeidsgivere også skal omfatte tilrettelegging for å kombinere arbeids- og familieliv.

Redegjøringsplikten

Redegjøringsplikten pålegger i dag blant andre alle offentlige arbeidsgivere å dokumentere likestillingsarbeidet i sine årsrapporter. Lov om likestilling mellom kjønnene pålegger rapportering på både status og planlagte og iverksatte tiltak, mens de andre diskrimineringslovene pålegger redegjørelse av planlagte og iverksatte tiltak. Redegjøringsplikten er kritisert for å være byråkratisk, ressurskrevende og uten dokumenterbar effekt. Departementet foreslår at redegjøringsplikten skal erstattes av informasjon, spredning av gode erfaringer og kompetanseutviklingstiltak.

Kristiansand kommune har jobbet systematisk i mange år for å oppfylle gjeldende likestillings- og diskrimineringslovers krav til rapportering. Dokumentasjonen som er utarbeidet har gitt et godt grunnlag for å identifisere de viktigste utfordringene kommunen til enhver tid har på området, og for å prioritere videre tiltak. Denne informasjonen har vært bevisstgjørende, og den har bidratt til å gjøre kommunens likestillingsarbeid mer målrettet og systematisk. Kristiansand kommune opplever at rapporteringsplikten har vært en drahjelp i likestillingsarbeidet, og er skeptisk til forslaget om å fjerne rapporteringsplikten fra likestillings- og diskrimineringslovgivningen. Kommunen frykter at dette vil gjøre diskrimineringsvernet dårligere for alle diskrimineringsgrunnlag. Imidlertid ser kommunen positivt på at staten reduserer sine krav til kommunene om omfattende og ressurskrevende rapportering på ulike områder. Dagens lovpålagte redegjøringsplikt er svært detaljert, omfattende og arbeidskrevende.

Kristiansand kommune har nylig vedtatt «Strategi for likestilling, inkludering og mangfold 2015-2022. Det er mennesker det handler om!».

Om redegjøringsplikten ikke tas med i den nye loven, vil Kristiansand kommune likevel ut fra egne behov, og for å implementere den vedtatte strategien, videreføre en omfattende rapportering på status og tiltak for å fremme likestilling, inkludering og mangfold og motvirke diskriminering.

Likestilling i læremidler og undervisning

Departementet foreslår at den nye loven skal ha en bestemmelse om at **læremidler og undervisning** i barnehager, skoler og andre utdanningsinstitusjoner som tilbyr opplæring, skal bygge på formålet med den nye likestillings- og diskrimineringsloven. Plikten skal omfatte både læremidler og muntlig undervisning, og gjelde for alle lovens diskrimineringsgrunnlag med unntak av en eventuell samlekategori.

Skoler og andre utdanningsinstitusjoner har en viktig rolle som formidler av samfunnets grunnverdier. Læremidler og undervisning kan ha betydelig innflytelse på hvilke kunnskaper og holdninger elevene tar med seg videre i livet. Utforming av og innhold i lærebøker og undervisning kan ha stor innvirkning på elevenes muligheter til å bidra til et inkluderende og mangfoldig samfunn der alle mennesker har samme verdi og samme muligheter. En inkludering av alle lovens diskrimineringsgrunnlag her vil innebære en bedring av dagens lovverk, der det kun er lov om likestilling mellom kjønnene som har en slik bestemmelse.

Kristiansand kommune støtter forslaget om at læremidler og undervisning i barnehager, skoler og andre utdanningsinstitusjoner skal bygge på den nye lovens formål.

Kjønnsbalanse i offentlige utvalg

Bestemmelsene i gjeldende lov om likestilling mellom kjønnene om kjønnsbalanse i offentlige utvalg foreslås videreført i den nye loven. Departementet gir en fylldig begrunnelse for at det i dag ikke er aktuelt å utvide bestemmelsene til å gjelde andre diskrimineringsgrunnlag enn kjønn. Imidlertid foreslås det en endring når det gjelder **unntaksadgangen** (§29). Ifølge dagens likestillingslov kan departementet gi dispensasjon fra bestemmelsen *når det foreligger særlige forhold som gjør det åpenbart urimelig å oppfylle kravene*. Departementet foreslår at departementet i den nye loven kan gi adgang til dispensasjon *dersom det ikke lar seg gjøre å finne et tilstrekkelig antall kvalifiserte medlemmer av begge kjønn*. Ifølge departementet vil dette bringe unntaksadgangen mer i samsvar med gjeldende praksis.

At det ikke lar seg gjøre å finne et tilstrekkelig antall kvalifiserte medlemmer av begge kjønn forutsetter at det er gjort en innsats for å finne et tilstrekkelig antall ifølge loven. Hvilke kvalifikasjoner som kreves for å delta i ethvert offentlig utvalg må være klart før utvalget nedsettes.

Med disse forutsetninger støtter Kristiansand kommune departementets forslag til ny unntaksbestemmelse fra lovens bestemmelse om kjønnsbalanse i offentlige utvalg.

Særlige regler i arbeidsforhold

Den nye loven foreslås å ha et eget kapittel om særlige regler i arbeidsforhold. De fleste bestemmelsene i dette kapitlet er en presisering av det generelle diskrimineringsforbudet i loven, mens noen av bestemmelsene bare gjelder i arbeidsforhold.

Departementet foreslår at bestemmelsen i gjeldende lover om forbud mot **innhenting av opplysninger** ved ansettelse utvides, slik at forbudet skal omfatte opplysninger om graviditet, adopsjon og planer om å få barn, etnisitet, religiøse og kulturelle spørsmål, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk samt funksjonsnedsettelse. Forbudet har som formål å hindre at arbeidsgiver får opplysninger som kan danne grunnlag for diskriminering. Kristiansand kommune ser denne utvidelsen som en samordning av diskrimineringslovene og mener den sikrer at de aktuelle diskrimineringsgrunnlagene får samme beskyttelse mot diskriminering i den nye loven.

Kristiansand kommune støtter forslaget om å utvide forbudet mot innhenting av opplysninger ved ansettelse.

Bestemmelsen i gjeldende likestillingslov om **lik lønn for arbeid av lik verdi** for kvinner og menn foreslås videreført i den nye loven.

Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn er grundig dokumentert over lengre tid, og er fortsatt en aktuell problemstilling. Det er gjort et grundig arbeid for å konkretisere hva «arbeid av lik verdi» egentlig innebærer, slik at bestemmelsen er blitt enklere å praktisere. I tillegg til at lønnsforskjeller mellom kjønnene fortsatt er dokumentert, og det åpenbart er behov for en slik bestemmelse, harmonerer dette med internasjonale konvensjoner og avtaler.

Mennesker med etnisk minoritetsbakgrunn eller med funksjonsnedsettelse er også berørt av et segregert arbeidsmarked der de har gjennomsnittlig lavere inntekt. Likevel er det lite kunnskap om lønnsdannelsen når det gjelder andre diskrimineringsgrunnlag enn kjønn, og departementet anfører at det derfor vil være vanskelig å forutse alle konsekvenser av en eventuell utvidelse til flere grunnlag.

Kristiansand kommune er enig i at det er viktig å beholde bestemmelsen om lik lønn for arbeid av lik verdi for kvinner og menn i den nye loven.

Sak 6/16: Voie senterområdet - utbyggingsavtale

Vedlegg

Voie senter - delsignert utbyggingsavtale.pdf

Dato 4. januar 2015
Saksnr.: 201212190-11
Saksbehandler Line Baasland

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet

Møtedato
12.01.2016
13.01.2016

Voie senterområdet - utbyggingsavtale

Sammendrag

Reguleringsplan for området ble vedtatt av Bystyret 10.9.2008. Det er i henhold til vedtak innledet drøftelser med Skonnertveien 2B AS (heretter utbygger) for å inngå utbyggingsavtale for området. Det er tatt utgangspunkt i vedtatte reguleringsplan og gjeldende utbyggingspolitikk.

I forslag til utbyggingsavtale gjøres utbygger ansvarlig for planlegging og gjennomføring av utbygging i henhold til vedtatte planer. Standard politikk er fulgt ved drøftelse av forslag til utbyggingsavtale. For å unngå at prosjektet ikke skal få svært stor økonomisk belastning ved oppstart er det enighet om å utsette deler av innbetalingen av bidrag til Vågsbygdveien.

Partene har drøftet en avtale ut fra lovens krav/forutsetninger blant annet i forhold til forholdsmessighet. Utbyggingens omfang er slik at kommunen ikke er forpliktet til gi noe forholdsmessige bidrag i forbindelse med utbyggingen. Kommunen påtar seg framtidig drift og vedlikehold av offentlig friområde og turvei.

Forslag til utbyggingsavtale har vært ute på høring. Det er kommet inn en merknad til avtalen. Kommunen legger til grunn at de forhold som angår forhold knyttet til utbyggingen og utbygger blir ivaretatt mellom utbygger og grunneier.

Utbygger har bedt om vurdering av annet beregningsgrunnlag for bidrag til Vågsbygdveien. Dette vil bli vurdert i egen sak som vil bli lagt fram i løpet av vinteren. I utbyggingsavtalen er det tatt forbehold om endring av bidraget til Vågsbygdveien dersom sak om beregningsgrunnlaget for bidrag til Vågsbygdveien legger grunnlag for annet bidrag. Utbygger vil etterkomme det politiske utfallet av saken.

Forslag til vedtak:

Forslag til utbyggingsavtale for Voie senterområde vedtas.

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Line Baasland
Rådgiver

Vedlegg:
Utbyggingsavtale for Voie senterområde

Bakgrunn for saken

Reguleringsplanen

Reguleringsplan for området ble vedtatt av Bystyret 10.9.2008. Reguleringsplanen innebærer i hovedsak byggeområde til boligformål – med 85 leiligheter i området.

Utbyggingsavtalen

Utbyggingsavtalen omfatter reguleringsplanområdet og rekkefølgekrav utenfor planområdet. Forhandlingene om utbyggingsavtale ble innledet høsten 2014. På bakgrunn av kommunens vedtatte utbyggingspolitikk ble det fremforhandlet et omforent forslag til utbyggingsavtale mellom kommunen og Skonnertveien 2B AS (heretter utbygger).

Utbyggingspolitikk

Kommunens vedtatte utbyggingspolitikk er lagt til grunn for de drøftelser og den avtalen som er inngått.

Utbygger er gjort kjent med sin forpliktelse til å sikre seg rettigheter til de arealer som skal bygges ut eller er nødvendig for utbyggingen. Utbygger har ved underskrift på utbyggingsavtalen bekreftet at slike avtaler foreligger.

Utbyggingspolitikken legger til grunn at utbygger er ansvarlig for at arealer innenfor angitt planområde/utbyggingsområde skal planlegges og opparbeides av utbygger.

Utbyggingsøkonomi – forholdsmessighet – bidrag

I henhold til plan- og bygningslovens bestemmelser skal kommunen vurdere deltakelse/medvirkning og krav til forholdsmessighet i prosjektet ved forhandling og inngåelse av utbyggingsavtale.

Økonomiske bidrag

Utgangspunktet er kommunens vedtatt budsjett og forutsetninger. Utbygger er gjennom forhandlingene gjort kjent med forutsetningene i kommunens budsjetter.

Partene har drøftet en avtale ut fra lovens krav/forutsetninger blant annet i forhold til forholdsmessighet. Utbyggingens omfang er slik at kommunen ikke er forpliktet til gi noe forholdsmessige bidrag i forbindelse med utbyggingen. Kommunen påtar seg framtidig drift og vedlikehold av offentlig friområde og turvei.

Rekkefølgekrav – økonomisk ansvar

De krav som er stilt er knyttet til selve utbyggingsprosjektet og er forutsetning for utbyggingen. Utbygger er gjort kjent med rekkefølgekravene og er ansvarlig for at de gjennomføres.

Innbetaling av bidrag til Vågsbygdveien skal normalt innbetales før det blir gitt igangsettingstillatelse. Utbyggingen rommer 85 leiligheter, og utbyggingen må bygges ut i ett byggeprosjekt. For å unngå at prosjektet blir svært fortungt foreligger det enighet om at bidraget innbetales på følgende måte: 40% ved igangsetting, 30% 1 år etter igangsetting og 30% når bygget blir tatt i bruk/ første midlertidige brukstillatelse/brukstillatelse, dog være innbetalt senest 2 år etter igangsetting. Utbygger skal stille garanti for de bidragsbeløp som ikke er innbetalt før det blir igangsettingstillatelse.

Utbygger har bedt om vurdering av annet beregningsgrunnlag for bidrag til Vågsbygdveien. Dette vil bli vurdert i egen sak som vil bli lagt fram i løpet av vinteren. I utbyggingsavtalen er det tatt forbehold om endring av bidraget til Vågsbygdveien dersom sak om beregningsgrunnlaget for bidrag til Vågsbygdveien legger grunnlag for annet bidrag. Utbygger vil etterkomme det politiske utfallet av saken.

Øvrige drøftelser

Utbyggingsavtalen opphører senest 5 år etter underskrevet dato.

Det er i forslag til avtale satt frister for opparbeidelse av grøntområder og tekniske anlegg i tilknytning til utbyggingsområdet.

I henhold til standard politikk er det forutsatt bankgarantistillelse for opparbeidelse av anleggene nevnt ovenfor. Slik garanti skal foreligge før det kan gis igangsettingstillatelse til utbyggingen.

Overføring av areal

Utbygger er orientert om hvilke typer arealer som etter utbyggingen skal overføres hefte- og vederlagsfritt til kommunen. Teknisk plan vil avklare hvilke arealer dette er, og hvilke av disse arealene kommunen skal forestå framtidig drift og vikehold av.

Igangsetting

Utbygger har fått tillatelse til å gå i gang med deler av utbygging på vilkår av at utbyggingsavtalens kriterier er oppfylt.

Høring av avtalen

Avtaleforslaget har vært til offentlig ettersyn i perioden 2.10.-27.11.2015

Det er mottatt en høringsuttalelse:

Avantor eiendomsforvaltning AS ved Jan André Sæther

Dersom utbygger skal gjennomføre den inngregulerte avkjørselen over naboeiendommen må det inngås egen avtale mellom utbygger og grunneier (Avantor eiendomsforvaltning AS).

Utbyggers kommentar:

Utbygger bekrefter gjennom underskrift av utbyggingsavtalen at han ikke har behov for gjennomkjøring til naboeiendom, og at det derfor ikke inngås avtaler om rettigheter til dette nå. Dersom det i fremtiden skulle bli aktuelt å etablere avkjørsel skal det før etablering foreligge skriftlig avtale med grunneier om nødvendige rettigheter, samt at nødvendige trafiksikkerhetstiltak blir gjennomført. Dette er omtalt i utbyggingsavtalen punkt 3.2.

Administrasjonens kommentar:

Vi legger til grunn at forholdet blir ivaretatt av utbygger.

Kommunal forkjøpsrett

Kristiansand boligselskap har benyttet den kommunale forkjøpsretten til kjøp av boligenheter, og har kjøpt 5 leiligheter i dette prosjektet. Dette ble gjort før det ble fattet politisk vedtak om: *«I hvert utbyggingsprosjekt skal kommunens mulighet til 10% oppkjøp vurderes og legges frem for behandling i kommunalutvalget.»*

Konklusjon

På bakgrunn av slik det er beskrevet i saken vil Teknisk direktør anbefale at fremforhandlet forslag til utbyggingsavtale vedtas.

Sak 7/16: Nicolai Tangen-samlingen - videre arbeid

Dato 4. januar 2016
Saksnr.: 201505745-3
Saksbehandler Erik Sandsmark

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
13.01.2016

Nicolai Tangen-samlingen - videre arbeid

Sammendrag

I forbindelse med Nicolai Tangens ønske om å donere en kunstgave til Kristiansand by, la rådmannen frem en sak for formannskapet 27. mai 2015, sak 58/15. Rådmannen anbefalte da å sette ned en hurtigarbeidende arbeidsgruppe med mandat til å forberede etablering av en egen stiftelse som overtar eierskapet til kunstsamlingen. Arbeidsgruppen ble også bedt om å vurdere siloen ved Kilden som mulig plassering for samlingen, etter et innspill fra Nicolai Tangen. Det ble videre anbefalt at ordfører Arvid Grundekjøn ledet arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen ble første gang samlet 29. mai 2015. Etter dette er det avholdt 4 møter i løpet av høsten, i tillegg til befaring i siloen. Arbeidsgruppen har fokusert arbeidet rundt opprettelse av en stiftelse som eier av samlingen, plassering av et visningslokale/ museumsbygg, mulige samarbeidspartnere (både offentlig og næringsvirksomhet) og organisering og drift av et anlegg med flere mulige aktører.

Det er ferdigstilt en intensjonsavtale mellom stiftelsen som eier kunstsamlingen og Kristiansand kommune.

Teknisk direktør og byantikvar ga tidlig tilbakemelding til arbeidsgruppen at siloens bygningsmasse er i relativt god stand, og at handlingsrommet for både siloen og området rundt ble ansett for å være stort. Med utgangspunkt i denne informasjonen ble det arbeidet videre med tanken om siloen som lokasjon for Tangen-samlingen, samtidig som gruppen så på hva en eventuell samlokalisering med Sørlandets kunstmuseum (SKMU) og samarbeid med Vest-Agdermuseet (VAM) vil kunne føre til av hensiktsmessige løsninger. Det ble også diskutert muligheter for å plassere Kulturskolen i samme området/bygningsmasse. Med Kanalbyens fremvekst er det i tillegg kommet private interesser som gjør det mulig å tenke på dette som et kulturnæringsområde.

Med mange mulige aktører, både offentlige og private, foreslår arbeidsgruppen derfor en åpen internasjonal arkitektkonkurranse i to trinn. I tillegg har nå arbeidsgruppen behov for å endre sammensetning, både for å få en bredere politisk tilslutning og for å konkretisere videre drøftinger rundt organisering og drift av en mulig samlokalisering av SKMU og Tangen-samlingen.

Åpen plan- og designkonkurranse (arkitektkonkurranse)

Det er igangsatt arbeid med å utarbeide program for en åpen internasjonal arkitektkonkurranse for området mellom Kilden og Kanalbyen som blant annet omfatter den verneverdige siloen. Programmet utarbeides av Kristiansand kommune, Sørlandet kunstmuseum og Kanalbyen AS. Programmet vil omfatte arealbehov for Tangen-samlingen, SKMU, Kunstskolen, hotell, næringsbygg og boliger.

Formålet med konkurransen er å få fram løsninger både for et kunstmuseum og den delen av Kanalbyen som ligger nærmest Kilden. Det er også et ønske å få belyst hvordan området mellom Kilden og P-huset kan oppgraderes slik at det blir en attraktiv forbindelse mellom Kvadraturen og Kanalbyen.

Arkitektkonkurransen forutsettes gjennomført som en to-trinns konkurranse. En jury vil bli oppnevnt av styringsgruppen og Norske arkitekters landsforbund (NAL).

Trinn 1

Første trinn vil ha fokus på det konseptuelle hvor siloen og et byplanmessig grep for området er sentrale problemstillinger. Hvordan kan samspill mellom nye volumer og bevaring av siloen løses med utgangspunkt i et romprogram for kunstgalleri? Videre skal det illustreres sammenheng og potensiale i det området som ligger mellom Kilden, P-hus og kanal. Juryen vil utpeke 4-6 vinnere som anbefales videreført i trinn 2 av konkurransen.

Trinn 2

Før trinn 2 igangsettes, må oppdragsgiver avklare hvilke funksjoner utover kunstmuseum, som skal utredes videre. Basert på juryens tilbakemelding og revidert program, vil 4-6 utkast bli videre detaljert i denne fasen. Juryen vil så levere sin endelige rapport og innstille vinneren for videre oppdrag.

Foreløpig tidsplan for arkitektkonkurranse:

Feb.16	Konkurransen utlyses
Mai 16	Innlevering av konkurranse
Jun. 16	Juryering
Aug.16	Beslutninger for program trinn 2 (hvilke funksjoner videreføres)
Sep.16	Oppstart trinn 2
Nov.16	Innlevering trinn 2
Des.16	Juryens rapport og offentliggjøring av resultat

Kommunens bidrag til gjennomføring av arkitektkonkurransen i er 1,0 mill. kroner. Dette beløpet er avsatt i vedtatte handlingsprogram. Det forutsettes at Kanalbyen AS og SKMU bidrar med tilsvarende beløp.

Forslag til videre arbeid

Rådmannen foreslår at det nedsettes en styringsgruppe som får i oppgave:

- å finne egnede lokaler til Tangen-samlingen
- sikrer et økonomisk bærekraftig driftskonsept
- utrede finansiering av bygg og drift
- å sikre god fremdrift

Rådmannen anbefaler at styringsgruppen sammensettes av representanter for både giver av kunstsamlingen, institusjoner som er naturlige samarbeidspartnere, kommune, fylkeskommuner og eiendomsbesitter.

Rådmannen anbefaler at følgende parter inviteres inn som medlemmer i styringsgruppen:

- Ordføreren i Kristiansand
- Nicolai Tangen
- Arvid Grundekjøn (oppnevnt av Nicolai Tangen)
- John G. Bernander (oppnevnt av Nicolai Tangen)
- Sørlandets kunstmuseum
- Kristiansand Havn/Kanalbyen
- Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner
- Kilden IKS
- Ett medlem av formannskapet
- Representant for rådmannen i Kristiansand

Rådmannen anbefaler at Ordføreren leder gruppen.

Arbeidsgrupper

Teknisk sektor har etablert en arbeidsgruppe som har fått ansvaret for å forberede og gjennomføre en arkitektkonkurranse. Gruppen samarbeider med Kanalbyen, SKMU og Norske arkitekters landsforbund (NAL) om å utarbeide program for konkurransen.

Det nedsettes en gruppe som utreder mulige finansieringsløsninger for et slikt museum. Gruppen ledes av økonomidirektør.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet tar informasjon om arbeidet med planer for nytt kunstmuseum og Tangen-samlingen på Silokaia til orientering.
2. Det nedsettes en styringsgruppe ledet av ordføreren der følgende parter inviteres:
 - Nicolai Tangen
 - Arvid Grundekjøn (oppnevnt av Nicolai Tangen)
 - John G. Bernander (oppnevnt av Nicolai Tangen)
 - Sørlandets kunstmuseum
 - Kristiansand Havn/Kanalbyen
 - Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner
 - Kilden IKS
 - Ett medlem av formannskapet
 - Representant for rådmannen i Kristiansand
3. Formannskapet ber rådmannen etablere en arbeidsgruppe som sørger for god forankring og gjennomføring av arkitektkonkurransen, og som utreder mulige finansieringsløsninger for et slikt museum.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:
Ingen